

Osoby niepełnosprawne na rynku pracy w województwie dolnośląskim

03.12.2020 r.

W przypadku osób z niepełnosprawnością aktywizacja zawodowa wpływa nie tylko na integrację ze społeczeństwem czy sytuację ekonomiczną, zapewniając niezależność finansową, ale także pełni funkcję rehabilitacyjną i terapeutyczną, rekompensując ograniczenia wynikające z niepełnosprawności. W wielu przypadkach, w tym również wśród osób z niepełnosprawnością, zauważyć można pozytywny wpływ pracy na jakość życia, poczucie satysfakcji i zadowolenia z życia ogólnie rzecz biorąc.

Osoby z niepełnosprawnością według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności¹

↑ o 7,2%

Wzrost odsetka osób z niepełnosprawnością w wieku 16 lat i więcej w II kw. br. w relacji do I kw. br.

W II kwartale 2020 r. populacja osób z niepełnosprawnością w wieku 16 lat i więcej liczyła 253 tys. i była większa niż w I kwartale br. o 17 tys. i większa o 22 tys. niż w IV kwartale 2019 r.

W miastach, w analizowanym kwartale br. zamieszkiwało 71,5% osób z niepełnosprawnością (wobec 72,9% w I kw. 2020 r. i 71,9% w IV kw. 2019 r.), a na wsi 28,5% (wobec 27,1% w poprzednim

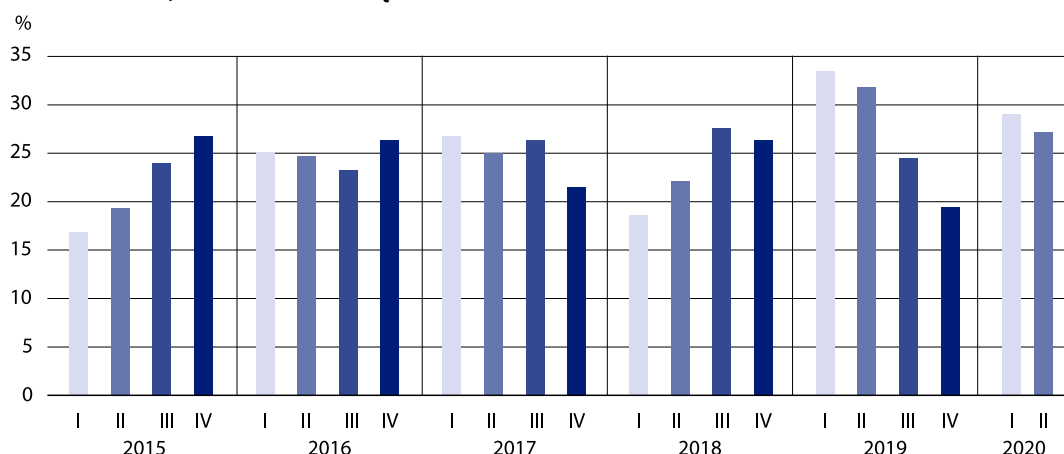
kwartale i 28,1% w IV kw. 2019 r.). Wśród osób z niepełnosprawnością najwięcej było osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (46,0%), a następnie z lekkim (26,6%) i znacznym (27,4%).

Niepełnosprawne osoby pracujące w wieku 16 lat i więcej w II kwartale br. liczyły 40 tys. osób (tyle samo co w poprzednim kwartale i więcej o 8 tys. niż w IV kw. 2019 r.). Oznacza to, że wskaźnik zatrudnienia osób z niepełnosprawnością kształtował się na poziomie 15,8% (wobec 27,2% w wieku 16-64 lata), podczas gdy w populacji ludności ogółem w wieku 15 lat i więcej wyniósł w II kw. br. 53,6%. W relacji do IV kwartału 2019 r. wskaźnik zatrudnienia osób z niepełnosprawnością wzrósł o 1,9 p.proc.

W II kwartale br. w miastach wskaźnik zatrudnienia osób z niepełnosprawnością w wieku 16 lat i więcej wyniósł 15,6%, a na wsi – 16,7%.

Większość osób z niepełnosprawnością pracuje w sektorze prywatnym (75% badanej zbiorowości), z tego blisko 87% w roli pracowników najemnych.

Wykres 1. Wskaźniki zatrudnienia osób z niepełnosprawnością w wieku 16-64 lata w województwie dolnośląskim

W II kwartale 2020 r. w woj. dolnośląskim wskaźnik zatrudnienia wśród osób z niepełnosprawnością w wieku 16 lat i więcej ukształtował się na poziomie 15,8%

¹ W badaniu reprezentacyjnym BAEL do osób z niepełnosprawnością zaliczono osoby w wieku 16 lat i więcej, które mają przyznane orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub niezdolności do pracy.

Pracujące osoby z niepełnosprawnością według badania popytu na pracę ²

4,7%

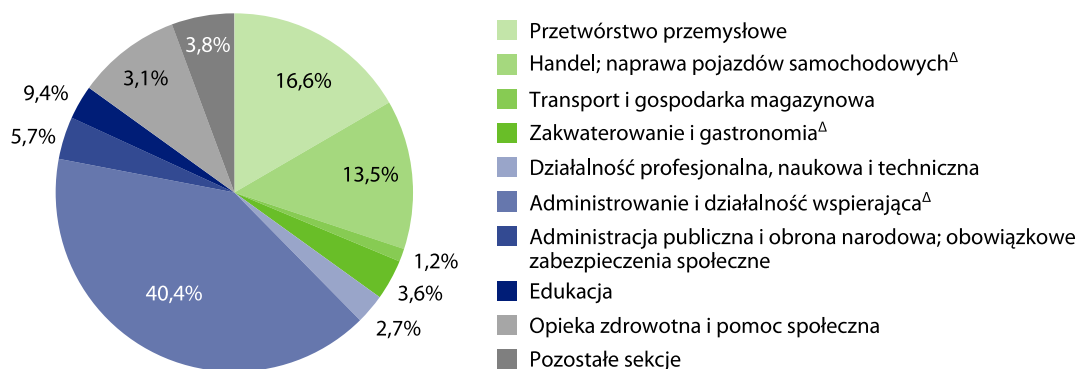
Odsetek pracujących osób z niepełnosprawnością w II kw. br.

W końcu II kwartału br. liczba pracujących osób niepełnosprawnych w woj. dolnośląskim w przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób wyniosła 43,5 tys. W relacji do I kwartału br. liczba ta zmniejszyła się o 0,7%, a w relacji do IV kwartału 2019 r. – wzrosła o 10,6%. Udział pracujących osób z niepełnosprawnością w liczbie pracujących ogółem stanowił 4,7% i było to więcej o 0,2 p.proc. w stosunku do I kw. br. i więcej o 0,7 p.proc. w relacji do IV kw. 2019 r.

Większość osób z niepełnosprawnością, tj. 85% z nich (37,1 tys.), pracowało w sektorze prywatnym, ale także w przedsiębiorstwach powyżej 49 osób pracujących (32,2 tys.), bo aż ¾ ogółu pracujących osób z niepełnosprawnością. W przedsiębiorstwach małych, do 9 osób pracujących, pracowała co 10. osoba z niepełnosprawnością (przed rokiem – co 20. osoba niepełnosprawna).

W końcu II kwartału 2020 r. najwięcej osób z niepełnosprawnością, tj. 17,6 tys., pracowało w sekcji administrowanie i działalność wspierająca, a następnie w przetwórstwie przemysłowym (7,2 tys.) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (5,8 tys.).

Wykres 2. Struktura pracujących osób niepełnosprawnych według sekcji w województwie dolnośląskim w końcu II kwartału 2020 r.

W odniesieniu do końca IV kwartału 2019 r. liczba osób z niepełnosprawnością w wymienionych wyżej sekcjach, tj. w administrowaniu i działalności wspierającej, w przetwórstwie przemysłowym oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych zwiększyła się odpowiednio o 10,5%, o 12,1% i o 57,2%. W relacji do I kw. br. wzrost był utrzymany wyłącznie w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 40,9%), a w pozostałych dwóch sekcjach odnotowano spadek liczby pracujących osób niepełnosprawnych (odpowiednio o 9,4% w administrowaniu i działalności wspierającej i o 3,8% w przetwórstwie przemysłowym).

W przypadku działów PKD 2007, w końcu II kwartału br. najwięcej osób z niepełnosprawnością pracowało w przedsiębiorstwach zajmujących się działalnością detektywistyczną i ochroniarską (8,4 tys. osób, tj. 19,4% ogółu pracujących osób z niepełnosprawnością) oraz działalnością usługową związaną z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni (8,2 tys., tj. 18,9%).

Spośród ogółu pracujących osób niepełnosprawnych w końcu II kwartału br. 3,8 tys. osób pracowało na stanowiskach specjalnie dostosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności. W relacji do I kwartału br. liczba osób pracujących na specjalnie dostosowanych stanowiskach zmniejszyła się o 10,3%, a w relacji do końca IV kwartału 2019 r. wzrosła o 25,9%.

Liczba zakładów, które były zainteresowane zwiększeniem zatrudnienia osób z niepełnosprawnością w końcu II kwartału br. wyniosła 2,0 tys. i w skali kwartału ich liczba zwiększyła się o 7,7%, a w porównaniu do końca IV kwartału 2019 r. – zmniejszyła się o 12,7%. Najczęściej możliwość zatrudnienia osób z niepełnosprawnością zgłaszały przedsiębiorstwa działające w sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych, przetwórstwo przemysłowe, ale także administrowanie

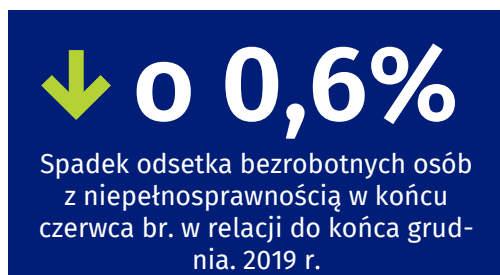
W końcu II kwartału 2020 r. w woj. dolnośląskim większość pracujących osób z niepełnosprawnością zatrudnionych było w przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób

Najczęściej osoby z niepełnosprawnością zatrudniane są w firmach prowadzących działalność detektywistyczną i ochroniarską oraz usługową związaną m.in. z utrzymaniem porządku w budynkach

² Na podstawie reprezentacyjnego badania popytu na pracę Z-05. W badaniu uwzględniono osoby z niepełnosprawnością o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426, z późn. zm.).

i działalność wspierająca. W końcu II kwartału br. we wszystkich wymienionych wyżej sekcjach liczba zakładów, która zgłosiła zainteresowanie zwiększeniem zatrudnienia osób z niepełnosprawnością, wahała się między 200 a 700.

Bezrobotne osoby niepełnosprawne ³

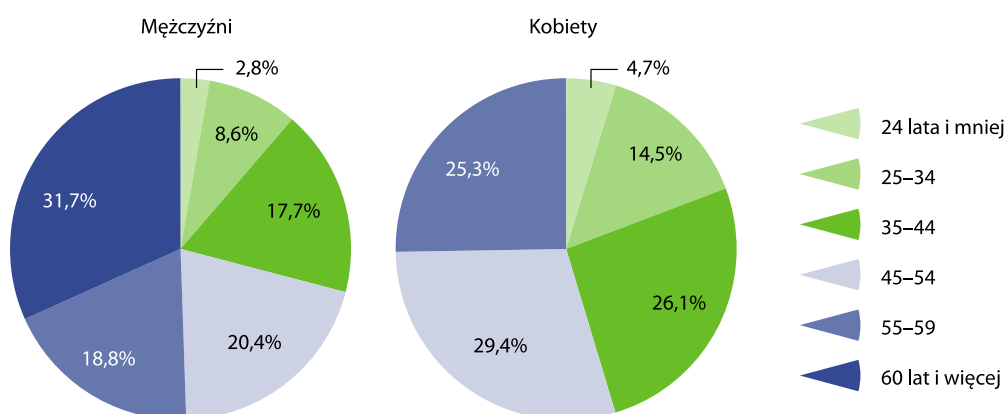

W końcu czerwca br. liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła 4,9 tys., w tym 16,3% osób miało prawo do zasiłku. W relacji do końca grudnia 2019 r. zaobserwowano zmniejszenie liczby niepełnosprawnych osób bezrobotnych o 27 osób.

W końcu czerwca br. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych osób z niepełnosprawnością stanowiły osoby w wieku 45-59 lat (tj. 45,6% ogółu bezrobotnych osób z niepełnosprawnością). Odsetek tej grupy osób w relacji do końca grudnia 2019 r. obniżył się o 1,9 p.proc. Z kolei niepełnosprawne osoby niemające pracy, ale poszukujące jej aktywnie w wieku 24 lata i mniej stanowiły w końcu czerwca br. 3,6% (wobec 3,4% w końcu grudnia 2019 r.).

Bezrobotne osoby z niepełnosprawnością powyżej 50 roku życia stanowiły 52,6% ogółu bezrobotnych osób niepełnosprawnych, a w wieku do 25 roku życia – 3,6%

Wykres 3. Struktura bezrobotnych osób niepełnosprawnych według wieku i płci w województwie dolnośląskim w końcu czerwca 2020 r.

Ze względu na to, że osoby z niepełnosprawnością mają relatywnie niski poziom wykształcenia, w zbiorowości bezrobotnych osób z niepełnosprawnością najwyższy odsetek stanowią osoby z wykształceniem co najwyżej zawodowym (zasadniczym zawodowym lub branżowym stopnia I). W końcu czerwca br. osoby z takim wykształceniem stanowiły 68,2% ogółu bezrobotnych osób z niepełnosprawnością (wobec 68,9% w końcu grudnia 2019 r.).

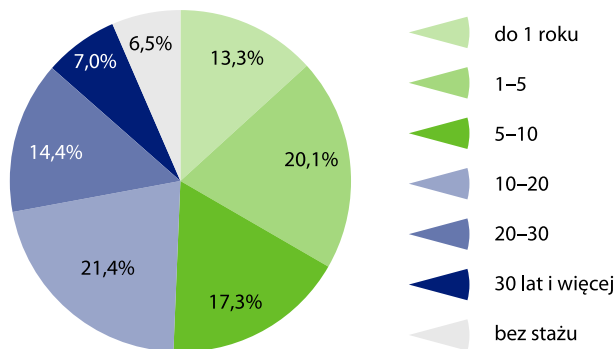
W końcu czerwca br. w urzędach pracy zarejestrowanych było 335 osób niepełnosprawnych z wyższym wykształceniem, tj. o 5,7% więcej niż w końcu grudnia 2019 r. (wobec wzrostu o 24,5% w zbiorowości osób pełnosprawnych z wyższym wykształceniem). W strukturze bezrobotnych osób niepełnosprawnych obserwuje się także wzrost odsetka osób z wykształceniem wyższym z 6,5% w końcu grudnia 2019 r. do 6,9% w końcu czerwca br.

Na podstawie analizy bezrobocia w końcu czerwca br. można było zauważyć, że podczas gdy w zbiorowości bezrobotnych osób pełnosprawnych najwięcej było osób z krótkim stażem pracy, tj. 1-5 lat (26,8% ogółu pełnosprawnych osób bezrobotnych), tak w przypadku osób z niepełnosprawnością największą grupę bezrobotnych stanowiły osoby doświadczone, ze stażem pracy 10-20 lat (21,4% ogółu niepełnosprawnych osób bezrobotnych).

Zwiększa się w ujęciu bezwzględny, jak i względny liczbą bezrobotnych osób z niepełnosprawnością z wykształceniem wyższym

³ Na podstawie danych Ministerstwa, Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (sprawozdanie MRPiPS-01).

Wykres 4. Struktura bezrobotnych osób niepełnosprawnych według stażu pracy^a w województwie dolnośląskim w końcu czerwca 2020 r.

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1-5 uwzględniono osoby posiadające staż pracy 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych poszukujących pracy powyżej 12 miesięcy wyniosła w końcu czerwca br. 2,2 tys., co stanowiło 45,2% ogólnej liczby bezrobotnych z niepełnosprawnością (wobec 45,4% w końcu grudnia 2019 r.). Z kolei osoby niepełnosprawne pozostające bez pracy przez okres do 1 miesiąca stanowiły 7,1% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych osób bezrobotnych (wobec 7,8% w końcu grudnia 2019 r.).

W końcu czerwca 2020 r. pracodawcy zgłosili do urzędów pracy 255 ofert pracy dla bezrobotnych osób z niepełnosprawnością, tj. o 47 ofert pracy więcej niż w końcu grudnia 2019 r. Na 1 ofertę pracy przypadało w końcu czerwca br. 19 bezrobotnych osób z niepełnosprawnością (w końcu grudnia 2019 r. – 24), podczas gdy przed rokiem – 8 bezrobotnych.

Podsumowanie

Problematyka dotycząca osób z niepełnosprawnością wymieniana jest w wielu dokumentach strategicznych. W 2018 r. w celu zapewnienia przyjaznych i niezależnych warunków do życia dla osób o szczególnych potrzebach, w tym osób niepełnosprawnych, uchwalono w Polsce program rządowy Dostępność Plus na lata 2018-2025. Poprawa dostępności przestrzeni i usług oraz stopień realizacji postawionych w dokumentach strategicznych celów wymaga wnikliwej oceny sytuacji osób niepełnosprawnych, w tym również ich sytuacji na rynku pracy.

Wśród zbiorowości osób z niepełnosprawnością w II kwartale 2020 r. zaobserwowano następujące podstawowe tendencje na dolnośląskim rynku pracy w relacji do IV kwartału 2019 r.:

- ✓ **wzrosła liczba pracujących, co widoczne było także we wzroście wskaźnika zatrudnienia z 13,9% w IV kwartale 2019 r. do 15,8% w II kwartale 2020 r.,**
- ✓ **wzrosła również o 25,9% liczba niepełnosprawnych osób pracujących na stanowiskach specjalnie dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnością,**
- ✓ **w ciągu półrocza zmniejszyła się liczba zakładów, które były zainteresowane zwiększeniem zatrudnienia osób z niepełnosprawnością,**
- ✓ **zmniejszyła się liczba niepełnosprawnych osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy, ale liczba osób z wykształceniem wyższym zarówno w ujęciu bezwzględnym, jak i względnym wzrosła,**
- ✓ **zwiększyła się liczba ofert pracy w urzędach pracy dla bezrobotnych osób niepełnosprawnych z 208 w końcu grudnia 2019 r. do 255 w końcu czerwca br., co wpłynęło na spadek liczby niepełnosprawnych osób bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy (z 24 w końcu grudnia 2019 r. do 19 w końcu czerwca br.).**

Odsetek niepełnosprawnych osób długotrwale bezrobotnych stanowił 58,5% w końcu czerwca br. (wobec 59,8% w końcu grudnia 2019 r.)

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny We Wrocławiu
p.o. Dyrektora Halina Woźniak
Tel: +48 71 37 16 400

Rozpowszechnianie:
Informatorium
Tel: 71 37 16 362, 71 37 16 455

Dolnośląski Ośrodek Badań Regionalnych

Tel: 71 37 16 371

e-mail: A.Ilczuk@stat.gov.pl

 wroclaw.stat.gov.pl

 [@WROCLAW_STAT](https://twitter.com/WROCLAW_STAT)

 [@USWroclaw](https://www.facebook.com/USWroclaw)

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: dane GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez Urząd Statystyczny we Wrocławiu prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Powiązane opracowania

[Ludność i gospodarstwa domowe w województwie dolnośląskim. Stan i struktura społeczno-ekonomiczna. NSP Ludności i Mieszkań 2011](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Aktywność ekonomiczna](#)

[Wskaźnik zatrudnienia](#)

[Popyt na pracę](#)

[Bezrobotni zarejestrowani](#)

[Pracujący niepełnosprawni](#)